

Notat

Fra:

Torbjørn Brandt (torbjorn.brandt@konsek.no)

Dato: 12.03.2026

Arkivsaknr: 24/228-27

Notat - Sekretariatet redegjør for aktuelle bestemmelser knyttet til orienteringer i folkevalgte organer og rådgivende organers rett til medvirkning

1. Hvordan bør orienteringer behandles i folkevalgte organer?

1.1. Utgangspunkt

Kommuneloven kapittel 11 regulerer hvordan folkevalgte organer skal behandle saker. Etter § 11-2 skal folkevalgte organer behandle saker og treffe vedtak i møter. Dette innebærer at når organet treffer et vedtak, må det skje i et formelt møte. Det følger ikke av bestemmelsen at alle saker må kunne ut i vedtak; orienteringer kan gis uten at organet treffer vedtak.

1.2. Hva er en orientering?

En orientering er informasjon som gis til det folkevalgte organet, enten muntlig eller skriftlig, om forhold som ligger innenfor organets ansvarsområde. Orienteringer kan gis både som egen sak på saklisten eller muntlig i møtet uten forhåndsvarsling. Begge deler er fullt lovlig.

1.3. Orienteringer som saker etter kommuneloven

Om en orientering er en "sak" i kommunelovens forstand, beror på om den gjelder organets ansvarsområde, og har relevans for fremtidig beslutning eller politisk avklaring.

Dersom dette er tilfelle, bør orienteringen plasseres på saklisten. Dette følger av kommuneloven § 11-3 om at saklisten skal inneholde sakene som skal behandles. Selv om KDDs veileder bruker ordet "bør", skyldes dette at loven ikke eksplisitt regulerer orienteringers status — dermed er det et spørsmål om god praksis, ikke et rettslig krav.

1.4. Krav til saklisten

Kommuneloven § 11-3 krever at saklisten skal gjøres tilgjengelig for allmennheten og at den skal angi hvilke saker som skal behandles i møtet.

Departementet understreker i veilederen at også orienteringer bør listes på saklisten for å ivareta åpenhet, etterprøvbarehet og likebehandling.

1.5. Kan orienteringer gis uten å stå på saklisten?

Ja. Orienteringer kan gis uvarslet i møtet, og dette er ikke i strid med kommuneloven — så lenge det ikke treffes vedtak i saken. Hvis orienteringen skal lede til et vedtak, må saken settes opp på saklisten før vedtak treffes, jf. kommuneloven § 11-3, se også avsnitt 3

1.6. Møteoffentlighet ved orienteringer

Orienteringer skal som hovedregel behandles i åpne møter, jf. kommuneloven § 11-5. Lukking kan kun skje dersom vilkårene i bestemmelsen er oppfylt (taushetsplikt eller tungtveiende offentlige hensyn).

1.7. God forvaltningsskikk ved orienteringer

God praksis tilsier at:

- orienteringer med potensial til å påvirke en kommende sak bør stå som egen sak på saklisten
- eventuelle skriftlige redegjørelser fra administrasjonen bør følge som vedlegg
- organets synspunkter bør gis form som politiske vedtak dersom de skal ha styrende betydning

Dette støttes av hensynet til åpenhet, etterprøvbarhet og notoritet, slik det fremgår av kommuneloven og offentleglova.

1.8. Møteboken – hva skal føres?

Møteboken skal etter § 11-4 kun inneholde:

- hvilke saker som ble behandlet
- hvilke vedtak som ble truffet
- avstemningsresultat
- formalia (tid, sted, hvem som var til stede)

Det er ikke nødvendig at det føres referat av selve orienteringen eller om spørsmål/debatt knyttet til denne — med mindre det treffes vedtak.

Organet kan, dersom det ønsker det, fatte vedtak om å “ta orienteringen til orientering”, men dette er valgfritt, ikke et lovkrav.

2. Rådgivende organers rett til medvirkning

Rådgivende organer som eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd er ikke folkevalgte organer etter kapittel 11, men de har en lovpålagt rett til reell medvirkning, jf. kommuneloven § 5-12 og KDDs veiledere. [regjeringen.no]

Dette innebærer:

- at rådene skal få tilgang til informasjon i tide
- at saker som krever uttalelse må være tilstrekkelig utredet
- at rådene skal kunne gi synspunkter før saken behandles videre

Dette er viktig for å sikre at rådene faktisk kan påvirke beslutningsprosessen.

Torbjørn Brandt
seniorrådgiver